

11 Μαΐου, 1995

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 796/93)

---

*Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο —
Αρμοδιότητα του ακυρωτικού δικαστηρίου — Ο έλεγχος της βαθ-
μολογίας γραπτών εξετάσεων όπως οι προεισαγωγικές εκφεύγει
της ακυρωτικής αρμοδιότητας — Δικαστικός έλεγχος χωρεί μόνο
στην περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα.*

5

Με την προσφυγή ο αιτητής προσέβαλε την αξιολόγησή του
(βαθμολογία) στο μάθημα των Νέων Ελληνικών κατά τις προεισα-
γωγικές εξετάσεις για εξασφάλιση θέσης στα ελληνικά πανεπιστή-
μα στις οποίες έλαβε μέρος.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, απο-
φάσισε ότι:

Ο έλεγχος της βαθμολογίας όπως καθορίζεται από τον εντεταλμέ-
νο επιθεωρητή και φυσικά τους δύο αρχικούς κριτές δεν αποτελεί αρ-
μοδιότητα καταρχήν του ακυρωτικού δικαστηρίου. Μόνο αν συντρέ-
χει πλάνη περί τα πράγματα χωρεί ο δικαστικός έλεγχος, είναι από-
λυτα σχετικές οι παρακάτω αποφάσεις του Σ.τ.Ε. 918 και 2019/89,
που αντιμετώπισαν όμοιο πρόβλημα οι οποίες και υιοθετούνται:

15

20

"η αξιολόγηση των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων στις γε-
νικές εξετάσεις καθώς και η εκτίμηση του περιεχομένου τους
από την άποψη του ορθού ή μη των λύσεων που εδόθησαν στα
θέματα και της εν γένει ικανοποιητικής ή μη διατυπώσεως και

25

5 εμφανίσεως των συνιστά καθαρώς τεχνική κρίση που ενεργείται βάσει επιστημονικών γνώσεων. .... συνεπώς η αξιολόγηση αυτή δεν ελέγχεται ακυρωτικά από το Σ.τ.Ε εκτός αν συντρέχει πλά- νη περί τα πράγματα, ... αν προκύπτει δηλ. ότι η κρίση του βαθμολογητή στηρίχθηκε σε ανύπαρκτα ή ανακριβή στοιχεία."

10 Διαπιστώνεται ότι καμιά άλλη διάταξη δεν προβλέπει αρμοδιότη- τα της Υπουργού ή άλλου οργάνου να προβεί σε αναθεώρηση ή άλλου είδους επέμβαση. Και όπως προεκτάθηκε η απόφαση του αναβαθμο- λογητή στο συγκεκριμένο μάθημα είναι οριστική. Εν πάση περιπτώσει η διαφορά βαθμολογίας του αιτητή με τον τελευταίο που πέτυχε να ει- σαχθεί σε ιατρική σχολή ήταν τέτοια που οι προοπτικές του ήταν ου- σιαστικά ανύπαρκτες και με κάπως καλύτερη βαθμολογία. Το θέμα 15 της συνταγματικότητας της απόφασης, που ήγειρε με τρόπο γενικό και αόριστο ο δικηγόρος του αιτητή, δεν προσφέρεται για ανάπτυξη. Με τα δεδομένα της περίπτωσης δεν μπορεί να διακρίνει κανείς πως ο αιτητής στερήθηκε του δικαιώματος εκπαίδευσης.

20 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Ioannidou v. Republic (1966) 3 C.L.R. 480,

25 *Αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας Αρ. 918/89 και 2019/89.*

Προσφυγή.

30 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση με την οποία δεν έγινε αποδεκτή η εισδοχή του αιτητή στη θέση του τμήματος Ιατρικής και/ή του τμήματος Οδοντιατρικής των Ανω- τάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας.

35 Δ. Παυλίδης, για τον Αιτητή.

Ρ. Παπαέτη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Καθ' ου η αίτηση.

40 *Cur. adv. vult.*

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Ο αιτητής είναι απόφοιτος Λυκείου. Τον Ιούνιο του 1993 παρακάθισε σε προεισαγωγικές εξετάσεις για εξασφάλι- ση θέσης στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της

Ελλάδας. Και συγκεκριμένα στον Ιατροφαρμακευτικό κύκλο (κύκλος Β). Τις εξετάσεις διοργανώνει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (καθού η αίτηση) σύμφωνα με κανονισμούς, που περιέχει ο Οδηγός Εξετάσεων, που εκδίδει κάθε χρόνο. Ο Οδηγός περιέχει πρόνοιες που διέπουν τη διενέργεια των εξετάσεων, τον τρόπο βαθμολόγησης και αξιολόγησης των δοκιμίων και την κατανομή των θέσεων. Αναφέρεται φυσικά και στο περιεχόμενο του κάθε κύκλου σπουδών. 5

Ύστερα από αναβαθμολόγηση, ο αιτητής συγκέντρωσε συνολικά 92.006. Με τη βαθμολογία αυτή θα μπορούσε, σύμφωνα με τους παραπάνω κανονισμούς, να γίνει δεκτός σε φαρμακευτική πανεπιστημιακή σχολή. Και πράγματι το όνομά του περιλήφθηκε στον κατάλογο εισακτέων στο τμήμα φαρμακευτικής του πανεπιστημίου Πατρών. Η σχετική βεβαίωση του Υπουργείου ημερ. 2/8/93 βρίσκεται στο διοικητικό φάκελο (κυανούν 126). Η αναλυτική του βαθμολογία φαίνεται στο κυανούν 125. Ας σημειωθεί ότι στα Νέα Ελληνικά είχε τη χαμηλότερη επίδοση (11.796 μονάδες). 10

Το τελευταίο αυτό αποτέλεσμα αμφισβήτησε έντονα ο πατέρας του αιτητή με επιστολή του ημερ. 23/8/93 που έγραψε στην ίδια την Υπουργό. Σε αυτή αναφέρεται στην επίδοση του αιτητή στο μάθημα των Νέων Ελληνικών για όλα τα χρόνια των μαθητικών του σπουδών και αναλυτικά στη βαθμολογία του στο ίδιο θέμα κατά την επίδικη εξέταση. Προβάλλοντας τη διαφορά μεταξύ των βαθμών των δύο αρχικών βαθμολογητών σχολιάζει με επικριτικούς τόνους το αποτέλεσμα. Περαιτέρω χαρακτηρίζει τον τελικό βαθμό που πήρε κατά την αναβαθμολόγηση σαν προσπάθεια συγκερασμού των διύσταμένων απόψεων των βαθμολογητών. Τελικά ζήτησε την παρέμβαση της Υπουργού για να αποφευχθεί, όπως ισχυρίστηκε, αδικία σε βάρος του αιτητή. 20

Η Υπουργός απάντησε στις 8/10/93. Το ουσιαστικό μέρος της επιστολής της έχει ως εξής: 25

"Έχω δει το γραπτό του παιδιού σας στα Νέα Ελληνικά το οποίο βαθμολογούμενο πιο σχολαστικά θα μπορούσε να είχε πάρει ελάχιστες μονάδες επιπλέον. Ωστόσο η συνολική βαθμολογία δε θα του επέτρεπε να εισαχθεί στην ιατρική, όπως διαπιστώνω." 30

Στη γραπτή αγόρευσή της, η δικηγόρος της Δημοκρατίας αναφέρει ότι η Υπουργός ανέθεσε σε επιθεωρητή, που δεν ήταν μέλος της εξεταστικής επιτροπής, να ξαναδιορθώσει τα γραπτά 40

του αιτητή. Αυτός διαπίστωσε πως ορθά βαθμολογήθηκε από τους προηγούμενους. Και ακόμη ότι και με τα επιεικέστερα κριτήρια η βαθμολογία του δε θα του εξασφάλιζε θέση στα τμήματα ιατρικής και οδοντιατρικής, όπως ήθελε. Πλην της παραπάνω

5 επιστολής ο διοικητικός φάκελος δεν περιέχει τίποτε άλλο σχετικό. Ούτε υπήρχε άλλη μαρτυρία. Ο ισχυρισμός δικηγόρου δε συνιστά απόδειξη. Γιαντό και θα περιορισθώ στο περιεχόμενο της επιστολής που προπαρέθεσα.

10 Το αιτητικό μέρος της προσφυγής περιέχει 5 αιτήματα. Υπάρχει προδικαστική ένσταση ότι το δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί μόνο του αιτήματος Α το οποίο έχει ως εξής:

15 "Α. Δήλωση και/ή απόφαση του σεβαστού δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση των καθών η αίτηση που απόρριψε την χορήγηση και/ή διάθεση και/ή την εισδοχή του αιτητή στη θέση του τμήματος Ιατρικής των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας και/ή του τμήματος Οδοντιατρικής αυτών και που περιήλθε σε γνώση του αιτητή, κατά ή περί την 2/8/93,

20 είναι άκυρη και/ή παράπαρανομη και/ή στερείται εννόμου αποτελέσματος και/ή αυτός δεν θα έπρεπε να απορριφθεί."

Παρατηρώ ότι με τα αιτήματα υπό στοιχεία Β και Γ επιδιώκεται βασικά η ίδια θεραπεία. Συμφωνώ όμως ότι τα Δ και Ε,

25 που αφορούν στη βαθμολογία, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της προσφυγής, δεδομένου ότι σαν προπαρασκευαστικές πράξεις, που είναι η αληθινή τους φύση, συγχωνεύθηκαν με την επίδικη πράξη που ακολούθησε και που είναι η μόνη προσβλητή ενέργεια της διοίκησης. Βλέπε την υπόθεση *Ε. Ιωαννίδου*

30 *ν. Δημοκρατίας* (1966) 3 Α.Α.Δ. 480, στην οποία με παρέπεμψε η κα Παπαέτη. Οι βασικές θέσεις του δικηγόρου του αιτητή βρίσκονται στο εξής απόσπασμα της γραπτής του αγόρευσης το οποίο και παραθέτω:

35 "..... θέση μας είναι ότι στην περίπτωση του αιτητή τηρήθηκε μεν η τυπική διαδικασία διόρθωσης του γραπτού και ειδικότερα στο μάθημα των Νέων Ελληνικών αλλά με λανθασμένο τρόπο (όχι ορθή αξιολόγηση). Λαμβάνοντας υπόψη

40 ακόμη ότι η διαφορά από τον τελευταίο εισαχθέντα στην ιατρική είναι έντεκα μονάδες 100.839 (αιτητής 92.006) και δεδομένου ότι η βαθμολογία ήταν λανθασμένη και στα υπόλοιπα μαθήματα, ο αιτητής θα μπορούσε να εισαχθεί στον κλάδο της πρώτης του επιλογής δηλ. της ιατρικής. Επιπλέον η Εντιμη Υπουργός Παιδείας σε επιστολή προς τον πατέρα του

αιτητή τον είχε πληροφορήσει πως είχε δει το γραπτό του στα Νέα Ελληνικά το οποίο βαθμολογούμενο πιο σχολαστικά θα μπορούσε να είχε πάρει ελάχιστες μονάδες επιπλέον."

Σχετικά με το τελευταίο θέμα ο συνήγορος είπε, κατά το στάδιο των διευκρινίσεων, πως αν έπαιρνε επιπλέον μονάδες θα ήταν δυνατό ο αιτητής να εισαχθεί και σε άλλες σχολές. Μπορεί στο σημείο αυτό να επισημανθεί ότι τα παραδεκτά αιτήματα θεραπείας επικεντρώνονται και περιορίζονται στην εισδοχή του αιτητή στον ιατροφαρμακευτικό κλάδο. Τέλος υπάρχει και μία γενική εισήγηση πως η επίδικη απόφαση αντίκειται στο άρθρ. 20 του συντάγματος που διασφαλίζει το δικαίωμα εκπαίδευσης. 5 10

Ο Οδηγός Εξετάσεων περιέχει κανονισμό με τον οποίο εισάγεται ο θεσμός της αναβαθμολόγησης των γραπτών δοκιμιών. Ισχύει μόνο στις περιπτώσεις που η διαφορά μεταξύ των αρχικών βαθμολογιών εκτοξεύεται πάνω από 10%. Αναβαθμολογητής είναι ο εντεταλμένος ειδικός επιθεωρητής η δε βαθμολογία του "διπλασιαζόμενη αποτελεί το βαθμό του υποψηφίου στο συγκεκριμένο μάθημα και είναι οριστική" (Οδηγός Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα για το ακαδημαϊκό έτος 1993-1994, παράγραφος 9.3). Η παράγραφος 9.4 προβλέπει ρητά πως δεν επιτρέπεται η επανεξέταση των γραπτών ή άλλη αναβαθμολόγηση. Ας σημειωθεί πως κάθε δοκίμιο βαθμολογείται αρχικά από δύο μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης (παράγραφος 9.1). Υπενθυμίζω ότι εδώ έγινε - και είναι δεκτό - αναβαθμολόγηση σύμφωνα με τους κανονισμούς δεδομένου ότι διαπιστώθηκε ότι η διαφορά της βαθμολόγησης των δύο εξετάσεων ήταν μεγαλύτερη της προβλεπόμενης. 15 20 25

Από την εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή είναι φανερό πως αμφισβητείται η ουσιαστική εκτίμηση των δοκιμιών. Πρέπει όμως να πω ότι η αναφορά συλλήβδην σε όλα τα γραπτά είναι παντελώς αβάσιμη. Το παράπονο είχε περιορισθεί μόνο στα Νέα Ελληνικά. Καμιά άλλη πλημμέλεια δεν προσάπτεται στην αξιολόγηση των γραπτών στα υπόλοιπα θέματα. Και για το θέμα των Νέων Ελληνικών ο λόγος που προβλήθηκε ήταν η διάσταση της βαθμολογίας, που ήταν πολύ μεγαλύτερη του 10%. Ο παράγων όμως της διαφοράς χωρίς τίποτε άλλο δεν καθιστά τη διαδικασία ή το αποτέλεσμα της διαβλητό ή ακυρώσιμο. Γιαυτό ακριβώς τέθηκε το σύστημα της αναβαθμολόγησης για αντικειμενικότερη κρίση των υποψηφίων από ειδικό επιθεωρητή. Έτσι βλέπω το σκοπό της διάταξης. 30 35 40

Ο έλεγχος της βαθμολογίας όπως καθορίζεται από τον εντε-

5 ταλμένο επιθεωρητή και φυσικά τους δύο αρχικούς κριτές δεν αποτελεί αρμοδιότητα καταρχήν του ακυρωτικού δικαστηρίου. Μόνο αν συντρέχει πλάνη περί τα πράγματα χωρεί ο δικαστικός έλεγχος. Είναι απόλυτα σχετικές οι παρακάτω αποφάσεις του Σ.τ.Ε. 918 και 2019/89, που αντιμετώπισαν όμοιο πρόβλημα τις οποίες και υιοθετώ:

10 "Η αξιολόγηση των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων στις γενικές εξετάσεις καθώς και η εκτίμηση του περιεχομένου τους από την άποψη του ορθού ή μη των λύσεων που εδόθησαν στα θέματα και της εν γένει ικανοποιητικής ή μη διατυπώσεως και εμφανίσεως των συνιστά καθαρώς τεχνική κρίση που ενεργείται βάσει επιστημονικών γνώσεων. .... συνεπώς η αξιολόγηση αυτή δεν ελέγχεται ακυρωτικά από το

15 Σ.τ.Ε εκτός αν συντρέχει πλάνη περί τα πράγματα, ... αν προκύπτει δηλ. ότι η κρίση του βαθμολογητή στηρίχθηκε σε ανύπαρκτα ή ανακριβή στοιχεία."

20 Διαπιστώνεται ότι καμιά άλλη διάταξη δεν προβλέπει αρμοδιότητα της Υπουργού ή άλλου οργάνου να προβεί σε αναθεώρηση ή άλλου είδους επέμβαση. Και όπως προεκτέθηκε η απόφαση του αναβαθμολογητή στο συγκεκριμένο μάθημα είναι οριστική. Εν πάση περιπτώσει η διαφορά βαθμολογίας του αιτητή με τον τελευταίο που πέτυχε να εισαχθεί σε ιατρική σχολή, όπως

25 φαίνεται στο τμήμα της αγόρευσης που παρέθεσα, ήταν τέτοια που οι προοπτικές του ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτες και με κάπως καλύτερη βαθμολογία. Το θέμα της συνταγματικότητας της απόφασης, που ήγειρε με τρόπο γενικό και αόριστο ο δικηγόρος του αιτητή, δεν προσφέρεται για ανάπτυξη. Με τα δεδομένα της

30 περίπτωσης δεν μπορεί να διακρίνει κανείς πως ο αιτητής στερήθηκε του δικαιώματος εκπαίδευσης.

Η προσφυγή απορρίπτεται. Δεν εκδίδω διάταγμα για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.